

מסורת הש"ס

(א) [למקום פסוק: (א) ויהי כבוד...]
(ב) [לפי: (ד) [למקום קול: (א)]]
(ג) [למקום קמח: (ו) [למקום]]
(ד) [לפי: (ג) [לפי: (א)]]
(ה) [לפי: (ב) [לפי: (א)]]
(ו) [לפי: (א) [לפי: (א)]]
(ז) [לפי: (א) [לפי: (א)]]
(ח) [לפי: (א) [לפי: (א)]]
(ט) [לפי: (א) [לפי: (א)]]
(י) [לפי: (א) [לפי: (א)]]

תורה אור השלם
1 תחת אביתך יהיו בניך
חשיבתו לשרים ככל
הארץ: חללים מה יז

גלוין הש"ס

גמרא ב' ה"ב' יהיה בה
אבהיה: מ"י לקמן ט"ז ע"ל
בשמיים דריש וזו כמלה
ונתנו שם ד"ה הארץ:

הגהות הב"ח

(א) גמ' ר"ל כ"ס חילון וכו'
ופנימי כמחנה סניא סבור:
(ב) רש"י: ד"ה ואלו י"ו י"ו
(ג) רש"י: ד"ה כ"ד ו' פ"ב:
(ד) ר"ה שניה כמחנה י"ו י"ו
מתניין כ"ד פ"ה כ"ג מחנה לו
את הנה ואלו הדות כ"ו:

מוסף רש"י

הארץ שחלקו, ונתן לו
שדה לנחמן או לנחמן ויהיה
אחי רנן לנחמן לו לנחמן
ד"ה ו' נתון ו' אין י"ו י"ו
לומר ד"ה ו' פ"ב ו' ו'
ולא סולמות. ואלו ע"ל
בית ונחמן היה נטל ע"ה.
אין לו לנחמן כולם מחציתו
של כל הנתון לעליון וכו'.
ולא חלונות. לעשר על
סמיכות אדרי: וכו'. ולא
אמת הוסיף: לביטול מן
הסכך ד"ה שדה על לו לנחמן
על ט"ז.

המוכר את הבית פרק רביעי בבא בתרא

סה.

עין משפט
גר מצוה

ל א ב ג ד ה ו ז ח ט י
ממיר: ה"ל ד פתח ע"י
פ"ב טע"פ ח"מ מ"י ר"ד
טע"פ ט:
ל א ד ה ו ז ח ט י
ופתח ט"ז טע"פ ט"ז
טע"פ י"ז:

לעני רש"י

צ"ק"א [צ"ר"א].
מסנתי ע"ז הפקיה
א"ב ה"ח"ה"י
ט"ר"מ"י"א [ט"ר"מ"י"א].
אפ"ר"ט"ז [מ"ש"פ"ן ש"ר"ד"ו]
מ"ס"מ"י"א ח"מ"ר ל"ח"ה"י
[ב"ר"מ"ה].

רבינו גרשום

רב תנא אמר הלכה כדברי
הכתובים דאמר מוכר בעין
רעה מוכר: ושמואל אמר
הלכה כר"ע דאמר בעין
יפה מוכר: א"א א"פ"כ"א
יפה מוכר: ד"ב הונא דאמר
דהלכה כהכמהי"ל בעין
יפה מוכר ושמואל אמר
הלכה כר"ע דאמר מוכר
בעין רעה מוכר: לא אמר
ל"ך מוכר: והיינו כרב סבורא
ל"ה: הארץ שחלקו. בנכסי
אבות: אין להן דרך זה
על זה וכו'. והואילן חלקו
בעין יפה חלקו ובעין רעה
ליקח זה מה דרך ג"ג וגם
לא חזקה חלונות וכו'
חזקה סולמות להניח זה
בביתו להעלותו לנחו וכו'
אמת הוסיף לו זה לומר
בחלקו של זה: ורב אמר
יש ל"ה: ד"ל"ל כלישנא קמא
בכמהי"ל דאמר מוכר בעין
רעה מוכר: ד"א אשמעינן
בהא. כארץ שחלקו ובהא
אמר רב דבעין רעה חלקו
ויש ל"ה: משום דכתיב
תחת אביתך יהיו בניך:
אבל כ"ה: כ"ב מוכר: קאמר
שמואל. דהמוכר בעין יפה
מוכר אבל כ"ה דאין א"א
מודי ליה לרב קמ"ל דא"א
ה"כ פ"ג: ורב נתן ה"ה
תלמוד דשמואל כדארמין
לעיל אמר רב נתן אמר
שמואל תאריך שחלקו ורב
הונא הוה תלמודי דרב:
הלכתא כותוין. דארמין
מוכר בעין יפה מוכר: או
הלכתא כותוין. דארמין.
שניהם מכריזי וכו':
שניהם מכריזי וכו':
שניהם מכריזי וכו':
שניהם מכריזי וכו':
שניהם מכריזי וכו':
שניהם מכריזי וכו':
שניהם מכריזי וכו':
שניהם מכריזי וכו':
שניהם מכריזי וכו':
שניהם מכריזי וכו':

הבי גרים רבינו הנטא ואזרו לטעמייהו וצריבא. והולך לפרש
ונריכא ללא תקשי והא ליפליגו בה חלא זמנא וכן היא
סוגיית הגמרא בכל מקום:
לא סבר לו את התנור ויא את הכירים ויא את הריחים. להאי

גירסא איירי במלושין דהא קמי מוכר
את המכשת קבועה אס כן כרבי
אליעזר דגמרא אמר ואי נתנו
וכירים ממוכרים הא רבי אליעזר הוא
דלמר כל המוכר לקרקע הרי הוא
קרקע אי נמי אומר רש"י דאיירי
במוכר דקמיהו מחבורים
כדארמין (כלס פ"ה מ"ו) וגורר את
הטפילה [עד שיהא] בנכ"ך אצל אין
חבור חשבו חבור מדע מדמקבלי
טומאה לנכ"ך לא מוכר אפילו ל"י
אליעזר תנן וזכיר וריחים אע"ג
לדדייה מוכר את המכשת ולספרים
דגריס מוכר את התנור וזכיר אצל
לא את הריחים לר"ך לומר דחשיב
חיבורן חיבור ולא דמו לקבלת טומאה
וזכיר הריחים לא שכיב כולי האי
כמו של תנור וזכיר ואין להקשות
אמאי נקט בגמרא ולא את הריחים
כיון דאפילו ר' אליעזר מודה
דלא מוכר את הריחים ואומר רש"י
דנקט לכו משום דבעי למימני
וזכרן שאמר ליה הוא וכל מה
שכתבו טבין מוכרים ואפילו ריחים:
נימא

מזה שניהם במכר שניהם במתנה אין להן דרך זה על זה (א) כל שכן חיזון
במתנה ופנימי במכר חיזון במכר ופנימי במתנה סבור מינה אין
להן דרך זה על זה ה"ל היא מי לא תנן "במה דברים אמורים במוכר
אבל בנותן מתנה נותן את כולן אלמא "מאן דיהיב מתנה בעין יפה יהיב
יהבא נמי מאן דיהיב מתנה בעין יפה יהיב: מתני' יהמוכר את הבית
מוכר את הדלת אבל לא את המפתח מוכר את המכשת קבועה אבל
לא את המיטלטלת מוכר את האיציטרוביל אבל לא את הקלת ולא
את התנור ולא את הכירים "בזמן שאמר לו הוא וכל מה שכתבו
הרי
והוא הוה תלמודי דרב:
הלכתא כותוין. דארמין
מוכר בעין יפה מוכר: או
הלכתא כותוין. דארמין.
שניהם מכריזי וכו':
שניהם מכריזי וכו':
שניהם מכריזי וכו':
שניהם מכריזי וכו':
שניהם מכריזי וכו':
שניהם מכריזי וכו':
שניהם מכריזי וכו':
שניהם מכריזי וכו':
שניהם מכריזי וכו':
שניהם מכריזי וכו':

הלכה כדברי חכמים. דמוכר בעין רעה מוכר: כ"ר עקיבא. דבעין
יפה מוכר [למקום ע"ל]. והכי הו"ל מסקנא כ"ר עקיבא דלמר ליה רב הונא
לרב נתן הלכתא כותוין כותוין דמוכריתו לבבא דריש גלותא דשמי
דייני: אמר ליה א"פ"כ"א. ל"ר עקיבא בעין רעה ולרנן בעין
יפה. וגמרא הוא דקמפרש לאיפכא
הוה תני רב ירמיה וימיה איזה לא
אמר לרב הונא לנחמן זה איפכא
מנינא ש"ס היה יודע שאין רב
הונא שונה כמותו לא היה לו
למנוה דייניו הך דבין לרב הונא
בין לרב ירמיה הלכתא דבעין רעה
מוכר: משום הכי לא אמר לך ולא
מודי. דהא את נמי הוה פסקת
הלכתא דבעין רעה מוכר: אודו
לעמיהו. דלרב בעין רעה ולשמואל
בעין יפה: הארץ שחלקו. שניהם
מוכרין זה לזה: אין לנחמן דרך זה
על זה. א"ס חלקו שני שדות אחד
נטל חילון ואחד נטל פנימי ואין
הפנימי יכול ליכנס לשדה אלא
דרך חילון בדרך שהיה אביו נכנס
אין לו לפנימי דרך על חילון משום
דמוכר בעין יפה מוכר ולא שייך
דרך לעצמו וכיון שמכר לו לאחיו
חלקו שחילון בעין יפה מוכר לו כל
השדה והדרך ולא שייך לעצמו
במכירה זו כלום והיינו שמואל
לעמיהו דפסק כ"ר עקיבא דמוכר
בעין יפה מוכר דלגבי פנימי שייך
למימנע עין יפה דא"ע"פ שר"ך לפרוח
באיר לא שייך לעצמו את הדעה אבל
גבי חילון לא שייך עין רעה כמה
שאינו נותן לו את הדרך שהרי
אילו מוכר שדה זו החילון אלא
לוקח וצ"ל לנחמן לא שייך עין יפה
אצל שדה הפנימי הוה הוא מוכר
שמכר לאחיו חלקו ובהווא שמכר לא
שייך לעצמו כלום וליכא עין רעה
גביה כלל: ולא חלונות כ"ר. כ"ר
מפורשת כ"ר ראשון (א) ולא חלונות

כו' וא"ס ר"ה לבנות בחצירו כנגד חלון אחיו כוונה: קבועות. כלומר שהלכה כן: ורב אמר יש ל"ה. דמוכר בעין רעה מוכר ומשייר לעצמו
כמה שמכר לאחיו דבר הצריך לו כגון דרך ואורה: הכי גרסין לריבא. ורב א"י הוא דקמפ"ד הכי לריבא דלא אודו לעמיהו לגמרי ואין
למודו מחלוקת מחזירתה ומיהו דרך גמרא הוא לומר ואזרו לטעמייהו ונריכא אצל הכא אמוראי הוא דליכרי בה בהדיא ואמר ליה אודו
לטעמייהו הלכך הולך לומר בשלשן מירון צריכא: דאי א"פ"כ"א. דא"י שחלקו: כהך קאמר רב. דיש להן דרך משום דלמרי אחין ידור
בה כ"ו וכמו שהיה לנכ"ך דרך כהן גם לי שעל מנת כן חלקתי: פדע. דטענה מעלייתא היא גבי חלוקת יורשין דכתיב תחת אביתך וכו': אצל
כהך. ד"ר עקיבא ורבנן אימא מודי ליה רב לשמואל דמוכר בעין יפה מוכר: הלכא כותוין. שמואל ורב נתן תלמודי היה: דמקריבטו כי
ריש גלותא. רב נתן חתנא דני גסאחא הוה ורגיל במקום הדיינים דשמי דיני ור"ה מעשים בכל יום היאך דייני. אי נמי דיני כ"ך פירש רבינו
חננאל: זה לפנינו מזה. ודריסת הפנימי על החילון לרשות הרבים: שניהם במכר. שמכרן ביחד לשני בני אדם או שניהם ביחד במתנה
לשני בני אדם אין לו דרך לפנימי על החילון דכי הכי דלפנימי זכין ויבד בעין יפה לחילון נמי בעין יפה יבד חזין ואלו מקרי עין רעה
אפילו לרבנן (א) אלא היכא דמכר את הפנימי ועיבד לעצמו את החילון (ב) כי מחנימין אצל היכא דלא עיבד לעצמו כלום דכולי עלמא מודו דלוא
מכר כל החילון ולוא כל הפנימי ואין לפנימי על החילון כלום דלא חתיה עינו יפה לזה ורעה לזה: וכל שכן חילון במתנה כו'. דודאי לא חתיה
עינו יפה אצל לוקח ורעה אצל מקבל מתנה דלהווא דיהיב ליה לחיוב רחיס ליה: סבור מינה אין לו דרך. דכיון דלשניהם מוכר ונותן אין
רע לזה ובעין רעה מוכר הוה מיילי מוכר אצל בנותן מתנה מודו דבעין יפה יהיב ויבד יפה את הדרך אלמא רבנן דסבירא להו מוכר
בעין רעה מוכר גבי נותן מודו דבעין יפה נותן. והלכך הכא לא מיעביא לרבנן דיש דרך לפנימי על החילון דגבי חילון שמכר לו הוה עין רעה
וגבי פנימי שנתן לו במתנה הוה עין יפה אלא אפי' לרבי עקיבא דאית ליה עין יפה גבי מוכר גבי נותן מיהא איכא עין יפה טפי והלכך
יש דרך לו לפנימי על החילון דמוכר מילתא דעינו יפה אלאו טפי מחילון דקא יהיב ליה מתנה: מתני' המוכר את הבית. סה"ס. מכר
כו'. כללל מילתא כל משמישי בית הקבועים מוכרין בכלל בית והמטלטלין אינם מוכרין: את הדלת. דכל המוכר לקרקע הרי הוא
קרקע: אצל לא את המפתח. דמיטלטל: המכשת הקבועה. בקרקע: איציטרוביל. עגול שסביב הריחים צ"ק"א כלע"ז ודבר קבוע
הוא ואין מוזין אותו ממקומו: סה"ס. האפרכסת טרמיי"א (א) כלע"ז ומיטלטלת היא: הכי גרסין לא את הפנור ולא את הכירים. דכל הך
מיטלטלין הן והכי נמי תניא כותוין פ"ג י"א. ונסדר המשנה גרס מוכר מוכר כריים ולא נהירא וא"ס אימא לר"ך לאוקמה במחזרת לקרקע:
הרי

סכר את הדלת. דהוה מחבור לבית שהוה מחבור לקרקע וכל מחבור לקרקע הרי הוא קרקע: אבל לא את המפתח. דלא הוה כלל מחבור דאי כפי לנעילה ויזאת וינסת היא. המכשת הקבועה.
בקרקע: איציטרוביל. היינו מקום שכנית הריחים הסדיגין שקבוע בקרקע: אבל לא את הקלת. היינו ריחים העליונה שהורגת היא הרי מחבור: מכר את התנור ואת הכירים. אם קבועין בקרקע: בזמן שאמר לו הוא